

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет дошкільної та спеціальної освіти

ПЕРШІ СПРОБИ ПОШУКУ В НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

Випуск ХІХ

Збірник матеріалів
ХІХ Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції

**«ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДИТИНИ
У СУЧАСНОМУ ДОШКІЛЛІ»**

(м. Умань, 29 квітня 2021 р.)

Умань
Візаві
2021

Головні редактори:

Ищенко Л. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини;

Кушнір В. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Відповідальні за випуск:

Карнаух Л. П., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Залізник А. М., кандидат педагогічних наук, доцент дошкільної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Слатвінська А. А., кандидат педагогічних наук, викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, заступник декана з наукової роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету
дошкільної та спеціальної освіти*

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(протокол № 11 від 26 травня 2021 року)*

Перші спроби пошуку в науковому просторі : зб. матеріалів 19-го П27 Всеукр. студ. наук.-практ. конф. «Особливості організації життєдіяльності дитини у сучасному дошкільлі» (м. Умань, 29 квіт. 2021 р.) / [голов. ред.: Іщенко Л. В., Кушнір В. М. ; відп. за вип.: Карнаух Л. П., Залізник А. М., Слатвінська А. А. – Умань : Візаві, 2021. – 207 с.

До збірника увійшли матеріали XIX Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Особливості організації життєдіяльності дитини у сучасному дошкільлі», що відбулася 29 квітня 2021 року на базі факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відповідальність за зміст наукових доповідей несуть автори та їхні керівники.

ЗМІСТ

Авраменко О. О.	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ЛОГОПЕДА	ІННОВАЦІЙНИХ	7
Бадзюк Віра, Бевзюк М. С.	ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ- ДЕФЕКТОЛОГА ЩО ДО ВЗАЄМОДІЇ З СІМ'ЯМИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	УДОСКОНАЛЕННЯ	11
Базило Вікторія, Слатвінська А. А.	ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ ПРО БУДОВУ СЛОВА У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ		14
Балако Юлія, Кушнір В. М.	ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		18
Боденко Наталія, Кушнір В. М.	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА СІМ'Ї І ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ		21
Бондаренко Катерина, Колісник Л. В.	КВЕСТ ЯК ІГРОВА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙДОШКІЛЬНИКІВ	ТЕХНОЛОГІЯ БАЗОВИХ В	24
Бурлака Наталія, Колісник Л. В.	ВПЛИВ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ НА РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		28
Векшина Віталія, Хлус Н. О.	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОБЛЕМИ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДИТИНИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ		33
Власюга Яна, Любива В. В.	ВИКОРИСТАННЯ НАРОДНОЇ ГРИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		36
Гладишенко Ольга, Дука Т. М.	ВИХОВАННЯ ШАНОБЛИВОГО СТАВЛЕННЯ ДО БАТЬКІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		40
Гладій Оксана, Любива В. В.	ДО ПРОБЛЕМ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		43
Горбенко Ольга, Рябошاپка О. В.	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		46
Горошко Жанна, Бегас Л. Д.	ПОРАДА ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА ДЛЯ БАТЬКІВ ЩО МАЮТЬ ЗАЇКУВАТОГО ПІДЛІТКА		49
Грбарчук Тетяна, Трофаїла Н. Д.	ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКІ ВІДНОСИНИ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ		52

Дмитрієва Людмила, Іщенко Л. В. Дубовик Катерина, Данько Н. П. Дудник Наталія, Бутенко О. Г., Вознюк Наталія, Лемещук М. А. Зеленова Марія, Куліш І. Д.	ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	56
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	59
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	62
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВЕРБАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	68
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	РОЗВИТОК SOFT SKILLS У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	71
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ПОЛІКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ВЗАЄМОДІЇ ЗДО ТА СІМ'Ї	75
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	МАЛІ ФОЛЬКЛОРНІ ЖАНРИ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	79
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ЩОДО АКТУАЛЬНОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	84
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	87
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	92
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	96
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В МОВЛЕННЄВО- ІГРОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	102
Ігнатенко Оксана, Смолянко Ю. М. Капункина Юлія, Авраменко О. О. Карпук Оксана, Боярчук С. І.	ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ВИШИВКИ	105

Король Олена, Барсуковська Г. П.	ІГРАШКА ЯК ЗАСІБ СЕНСОРНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ	109
Коротких Тетяна, Барсуковська Г. П.	ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	113
Крамаренко Яна, Лобова О. В.	ТЕАТРАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	118
Кривенко Олена, Попиченко С. С.	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	121
Куйбіда Надія	СІМ'Я ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ В ЕКОНОМІЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ	124
Лашко Людмила, Куліш І. Д.	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	128
Литвинюк Марія	ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	131
Лісова Олена, Куліш І. Д.	ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	134
Марценюк Світлана, Рябошапка О. В.	МАТЕМАТИЧНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	137
Маханько Марина, Скрипник Н. І.	КОМПЛЕКСНИЙ СУПРОВІД ПРОВЕДЕННЯ МАЛИХ ФОРМ АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	142
Мінюкова Аліна, Авраменко О. О.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	146
Несторак Святослава	ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З МОВЛЕННЄВИМИ ПОРУШЕННЯМИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	150
Носач Ганна, Голуб В. М.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	154
Обельницька Оксана	ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ ЗАКЛАДУ	157

	ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
Пелих Альона, Голуб Н. П.	ПСИХОПІЄНІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	162
Понирко Тетяна, Барсуковська Г. П.	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У РОЗУМОВОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	165
Пономаренко Світлана, Дука Т. М.	РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ОБДАРОВАНOSTІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	170
Пукась Валентина, Корякіна І. В.	ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	173
П'ясецька Н. А., Шпильова М. О.	ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО РОЗВИТКОВОГО ПРОСТОРУ – ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА	176
Рибаконь Олександра, Колісник Л. В.	ДИТЯЧІ СТРАХИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	179
Рябоконь Ольга, Дука Т. М.	ФОРМУВАННЯ СТАТОДИНАМІЧНОЇ ПОСТАВИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	183
Сорока Оксана, Попиченко С. С.	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	186
Сухоручкіна Вікторія, Куліш І. Д.	ВИХОВАННЯ ЛЮДЯНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	189
Тодоровська Альона, Трофаїла Н. Д.	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКІВ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬСЯ В СІМ'І ТА ДИТЯЧОМУ БУДИНКУ	192
Чебанова Інна, Трофаїла Н. Д.	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТРИВОЖНИХ СТАНІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	196
Черніченко Л. А.	БАЗОВА ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЛОГОПЕДІВ В УМОВАХ ОСВІТНЬОЇ ІНКЛЮЗІЇ	200
Яворська Ольга, Іщенко Л. В.	ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ	204

Дмитрієва Людмила
студентка б14бз групи
факультет дошкільної та спеціальної освіти
Науковий керівник: Іщенко Л.В.
доктор педагогічних наук, професор, завідувач
кафедри психології та педагогіки розвитку дитини
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ

Нові світоглядні орієнтири та соціальні завдання, які стоять нині перед людством, актуалізують проблему ставлення людини до природи, корекції ціннісних орієнтацій та утвердження гуманістичних соціально-моральних позицій щодо використання природи суспільством.

Сучасний розвиток педагогічної науки в Україні передбачає обґрунтування і реалізацію нових методологічних засад виховання. Законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» визначено, що центром виховного впливу має стати дитина, а метою – формування соціально активної, творчої, гуманістично спрямованої особистості. При цьому особливої ваги набуває єдність виховних впливів упродовж всього періоду становлення особистості, починаючи з раннього дитинства. У Концепції екологічної освіти України серед завдань дошкільного виховання визначено формування основ екологічної культури, морально-ціннісної орієнтації особистості.

Відомо, що цінності є необхідною передумовою розуміння сутності природи, переосмислення власної поведінки в межах гуманістично спрямованих орієнтирів щодо природи. Тому, основним предметом екологічного виховання дошкільників має стати формування суб'єктивного відображення універсальної цінності природи. Для сучасних досліджень проблем екологічного виховання характерний гуманістичний підхід, згідно якого екологічні проблеми розглядаються як такі, що стосуються внутрішнього світу особистості.

Наукові підходи до екологічного виховання в сучасних умовах

розроблені в дослідженнях А. Захлебного, І. Зверєва, І. Суравегіної, які визначили мету, принципи, завдання і зміст екологічної освіти та виховання. Концептуальні положення екологічного напрямку педагогіки стосовно окремих навчальних предметів, позанавчальної діяльності, вікових груп та інших специфічних факторів уточнювались в Україні Л.Іщенко, Н.Лисенко, І.Мельник, Л.Різник, З.Плохій, Н.Пустовіт, Г.Пустовітом, Г.Тарасенко, Д.Струнніковою, Л.Шаповал та багатьма іншими вченими-педагогами.

У наукових працях Л.Артемової, А.Богущ, О.Кононко, В.Котирло, З.Плохій, Т.Поніманської, Ю.Приходько, Н.Яришевої підкреслюється особлива чутливість дошкільників до впливів довкілля, різноманітних емоційно-образних стимулів, їх емоційна реакція на безпосередні враження. В контексті нашого дослідження особливе значення мають роботи, присвячені формуванню у дітей дошкільного віку бережливого (В.Грецова), дбайливого (М.Ібраїмова, Г.Марочко, З.Плохій), свідомого (І.Комарова), ціннісного (М.Роганова) ставлення до природи.

Дошкільний вік сприятливий для екологічного виховання, адже саме у цей період закладаються основи культури спілкування і поведінки дітей у природі. Особливої уваги потребують діти старшого дошкільного віку, оскільки у них починають формуватися основи наочно-дійового та наочно-образного типів мислення. Старші дошкільники здатні розуміти й усвідомлювати зв'язки навколишнього світу. Діти цього віку мають об'єктивні можливості для самостійного спілкування з природою. Необхідний пошук шляхів координації роботи дошкільного закладу із сім'єю з метою спільного навчання дітей, дбайливого ставлення до природи.

Аналіз філософської та психолого-педагогічної літератури із досліджуваної проблеми засвідчив, що у дітей п'яти-шести років є деякі психологічні передумови, які дозволяють врахувати їх як вихідні при формуванні гармонійної взаємодії людини з природою. Із них найбільш важливими виступають: розвиток емоційної, ціннісної, інтелектуальної та практично-дійової сфер дошкільника [1, 2].

Процес виховання дбайливого ставлення до природи складний і

пов'язаний із формуванням таких структурних компонентів особистості як:

- потреб, що обумовлені функціями природного довкілля;
- емоційної готовності до усвідомлення цінностей природи;
- мотивів взаємодії з природою на основі усвідомлення цінностей

природи; особистого досвіду емоційно-ціннісного ставлення до природи. У формуванні дбайливого ставлення до природи мають значення як позитивні, так і негативні емоції [2].

Завдання вихователя – навчити дитину жити за законами природи. Дошкільний заклад відкриває для цього надзвичайні можливості, бо саме тут у дітей закладаються підвалини інтелекту, структура мислення, а природна допитливість дітей та щирий інтерес до довкілля створюють надзвичайно сприятливі умови для виховання дбайливого (гуманного, етичного) ставлення до природи та формування екологічної компетентності.

Урізноманітнити процес екологічного виховання дошкільників сприяють традиційні та нетрадиційні форми та методи роботи. В арсеналі сучасного вихователя обов'язковими мають бути екологічні заняття (милування природою, заняття-дослідження, заняття-відкриття, заняття-подорожі, заняття-мрії), екологічні екскурсії, спостереження, прогулянки, уроки доброти та мислення, краєзнавчо-туристична діяльність, екологічні акції, гуртки, музеї, лабораторія юного еколога (досліди та експерименти), «екологічна стежина», екологічні виставки та експозиції, зелений патруль, трудовий десант, конкурси, КВК, аукціони, вікторини, обговорення й програвання ситуацій, «День добрих справ», день (або тиждень) екологічної творчості, моделювання екосистем, огляд картин, демонстрація фільмів (презентацій), екологічні свята, розваги, екологічні казки, інсценування та театралізація, екологічні тренінги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лисенко Н. В. Екологічне виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. для пед. вузів. Львів : Світ, 1994. 144 с.

2. Марочко Г.С. Формування у дітей старшого дошкільного віку дбайливого ставлення до природи /на матеріалі рослинного світу/: Автореф. дис. ...канд. пед. наук. К., 1993. 23 с.